

DZIENNIK

Piotrkowski

Zła przemiana materii. PRZYŚPIESZA STAROŚĆ

Zanieczyszczona krew może powodować szereg rozmaitych dolegliwości: bóle artretyczne, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, skłonność do tycia, plamy i wyrzuty na skórze. Filtrą dla krwi jest wątroba. Choroby złej przemiany materii niszczą organizm i przyspieszają starość. Racjonalną zgodną z natury kuracją jest norma-

nie czynności wątroby i nerek. Dwudziestoletnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle złej przemiany materii, chronicznych zaparciach, kamieniach żółciowych, żółtaczce, artretyzmie mają zastosowanie zioła „Cholekinaza“ H. Niemojewskiego. Broszury bezpłatnie wysyła labor. fizj.-chem. „Cholekinaza“, Warszawa, Nowy Świat 5, oraz apteki i skł. apt.

Poszukiwania samolotu trwają

Bohaterski wysiłek kilku tysięcy Bułgarów nie dał dotychczas wyniku Lada godzina należy spodziewać się decydującej wiadomości

Korespondent PAT. w Sofii donosi:

Oliarność, bezgraniczne samozaparcie oraz upór Bułgarów w poszukiwaniach zaginionego samolotu polskiego nie da się opisać.

Akcja ratunkowa spotyka się ze strony armii i społeczeństwa bułgarskiego z niezwykłą

wprost życzliwością, objawianą nie tylko przez wzięcie udziału w bardzo niebezpiecznych poszukiwaniach na terenie niedostępnych gór, ale również przez czyny tego rodzaju, jak dyżurowanie przez całą noc na wszystkich posterunkach telefonicznych na obszarze, gdzie prowadzone są poszukiwania,

niezwykłą usłużność telefonistów i telefonistek na prowincji oraz wszystkich władz państwowych, samorządowych, organizacyj zawodowych i społecznych.

Mimo bohaterskich wprost wysiłków kilku tysięcy ludzi, przeszukujących łańcuchy Piryńmu, Rodop i Rilę, nie udało się dotychczas odnaleźć śladów zaginionego samolotu polskiego.

W górach panują burze śnieżne. Obserwatorium meteorologiczne w Musale wykazało przez cały dzień wczorajszy wiatr szybkości 100 kilometrów na godzinę.

W wysokich górach powioka śnieżna wzrosła w ciągu dwóch ostatnich dni o dwa metry, niżej zaś śnieg, którego jeszcze przed trzema dniami nie było, pokrywa ziemię warstwą grubości 60 cm. Mimo to z gór nie powrócił jeszcze żaden z członków grup, wysłanych we środę i czwartek.

Wczoraj wyruszyła z Razolga w Piryńskie nowa ekspedycja złożona z całego batalionu piechoty górskiej oraz kilkunastu nowych oddziałów ochotników z pobliskich wsi.

W sobotę o godz. 6-ej rano wyruszyły oddziały alpinistów i narciarzy dla poszukiwań na najwyższych szczytach Piryńmu.

Korespondent PAT. rozmawiał wczoraj telefonicznie z lekarzem powiatowym w miejscowości Słepcy Wrac, który był jednym z kierowników pierwszej ekspedycji i powrócił wczoraj rano po spędzeniu 3 dni i 2-nocy w górach — na wezwanie władz miejscowych.

Pierwsze trzy ekspedycje — zdaniem owego lekarza — przeszukały teren 150 km wzdłuż i wszerz na wysokościach docho-

dzących do 2.450 mtr. — bez rezultatu.

Cała akcja ma charakter planowy i kierowana jest przez majora, 6 kapitanów, 15 oficerów niższych z Sofii i kilkudziesięciu podoficerów.

Ludność cywilna prowadzi poszukiwania pod kierunkiem wojskowych i podzielona jest na dwa oddziały. Noc z piątku na sobotę spędziło w górach przeszło 2.000 osób.

Zebrałe przez oficerów i sprawdzone informacje, jak i do tychczasowe poszukiwania zestawione razem każą przypuszczać, iż samolot polski prawdopodobnie był zmuszony lądować w wysokich górach.

Karpiński, jak i lotnicy bułgarscy nie mogli wczoraj wziąć udziału w poszukiwaniach, ze względu na złą pogodę i silny, mroźny wiatr, który powoduje

nawet obmarzanie samocro-

dów.

Niepomyślne warunki atmosferyczne nie pozwoliły nawet na przelot samolotu „Lotu“ z Bukaresztu do Aten.

Ekspedycja policyjna, która wyruszyła wczoraj rano ze wsi Lubowka, celem odnalezienia zaginionego polskiego samolotu, dotarła mimo niesprzyjających warunków atmosferycznych do tego miejsca, gdzie chłopcy widzieli samolot oraz słyszeli wybuchy. Przeszukano całą okolicę, jednak nie natrafiono na żadne ślady.

Według meldunku oficerów, kierujących akcją, poszczególne oddziały biorące udział w poszukiwaniach posuwają się koncentrycznie i spotykają się lada godzina. Do tej pory oczekiwać należy wiadomości o odnalezieniu samolotu.

Walki w dzielnicy uniwersyteckiej między powstańcami i wojskami czerwonymi

PARYŻ. Havas donosi z Mardrytu, że wojska gen. Franco wysadziły w powietrze mine, założoną pomiędzy rowami strzeleckimi w dzielnicy uniwersyteckiej.

walka ośniowa, która trwała przeszło godzinę. Baterie rządowe ostrzeliwały klinikę oraz inne budynki w dzielnicy uniwersyteckiej, zajęte przez wojska gen. Franco.

Krwawa demonstracja w Radomiu przedmiotem rozprawy sąłowej

Wczoraj w Radomiu w Sądzie Okręgowym odbył się proces przeciwko sześciu uczestnikom zająć w dniu 21 kwietnia r. przed lokalem ekspozytury Funduszu Pracy, podczas których tłum demonstrantów stawiał czynny opór władzom bezpieczeństwa.

no kilku policjantów oraz zostały wybite przez demonstrantów szyby w lokalu ekspozytury Funduszu Pracy.

Sąd po rozprawie skazał 2-ch oskarżonych na 2 lata więzienia każdego, trzech na 1 rok każdego. Jeden oskarżony został uznany niewinnym.

Wichura zburzyła dwa kościoły Olbzynie wylewy rzek w Brazylii

RIO DE JANEIRO. Z południowych stanów Brazylii (San Paulo, Rio Grande i Parany) nadchodzą wiadomości o ol-

brzymich wylewach rzek, burzach, a nawet trąbach powietrznych, które wyrządziły olbrzymie szkody.

Połączenia kolejowe między St. Paulo a Rio Grande są przerwane. Z miejscowości Xirica donoszą, że całe miasto jest zalane, a woda znosi domy.

Olbzynie straty ponieśli hodowcy bydła. W jednej z mniejszych miejscowości wichura zwała dwa kościoły.

Trąba powietrzna była tak potężna, że przeniosła o kilkanaście metrów kilka domów drewnianych, grzebiąc pod ich belkami całe rodziny.

W miastach powstały komitety ratunkowe i pomocy dla powodzian.

Czystka w tokijskiej ambasadzie sowieckiej

TOKIO. Agencja Domei donosi, że w związku z przeprowadzoną obecnie „czystką“ w sowieckim korpusie dyplomatycznym niemal wszyscy członkowie ambasady sowieckiej w Tokio z wyjątkiem nowomianowanego ambasadora Sławuckiego zostali odwołani do Moskwy.

Spośród 40-tu członków personelu konsulatu generalnego Z.S.R.R. w Charbinie, 15-tu odwołano do Moskwy.

Rozbudowa stoczni w Gdyni przy współpracy ze stocznia anglijską

LONDYN. W ambasadzie polskiej w Londynie w obecności ambasadora Raczyńskiego i radcy handlowego Merdingera nastąpiło wczoraj podpisanie umowy pomiędzy przedstawicielami „Wspólnoty Interesów“ i „Stoczni Gdynińskiej“, a stocznia anglijską Samuel White and Co. w Cowes na wyspie Wight.

Umowa zapewnia stoczni polskiej w Gdyni współpracę techniczną stoczni anglijskiej Samuel White, która m. in. zaopatrzy stocznia naszą w odpowiednie plany i udzieli jej niezbędnych maszyn.

Umowa ta jest bardzo doniosła ze względu na zabiczenie rozbudowanej przez „Wspólno-

te Interesów“ stoczni polskiej w Gdyni z najstarszą i jedną z najpoważniejszych stoczni anglijskich, co niewątpliwie odda polskiej budowie okrętów znaczne usługi.

Jak wiadomo, stocznia Samuel White niedawno zbudowała dwa polskie kontrtorpedowce najnowszego typu.

Dymisja ministra Schachta Czasowo objął jego resort Goering

BERLIN. Urzędowo komunikują: Kanclerz Hitler przychylił się do prośby prezesa Banku Rzeszy i ministra gospodarki dr. Schachta i zwolnił go z urzędu ministra Gospodarki Prus i Rzeszy.

Jednocześnie kanclerz Hitler mianował sekretarza stanu w Ministerstwie Propagandy Wal-

tera Funka ministrem Gospodarki Prus i Rzeszy, z tym, że stanowisko to obejmie min. Funk z dn. 15 stycznia 1938 r.

Do tego czasu kierownictwo tego resortu powierza kanclerz kierownikowi wykonania planu 4-letniego premierowi gen. Goeringowi.

Dalsze aresztowania w Paryżu w związku ze spiskiem „białych kapturów“

PARYŻ. W sprawie tajemniczej afery „białych kapturów“ ostatnie chwile przyniosły szereg nowych elementów.

Duże wrażenie wywołało w Paryżu aresztowanie ks. Pozzo di Borgo, któremu policja zabrała do przejrzania szereg dokumentów.

Aresztowanie ks. Pozzo di Borgo, który był jednym z przyjaciół gen. Duseigneur, nadaje już śledztwu pewne zabarwienie polityczne.

Ks. Pozzo di Borgo był moralnym przewodcą prawego skrzydła „Krzyża Czerwonego“, a następnie Francuskiej Partii Społecznej, które zerwało z płk. de La Rocque.

Policja przeprowadza nadal szereg rewizji i aresztowań na prowincji. M. in. odkryto w młynie, w pobliżu miasta Pontoise, zakonspirowany betonowy arsenał przygotowany prawdopodobnie na przyjęcie ładunku broni.

Obrońca Grzeszolskiego skazany za obrażenie sądu w Sosnowcu

W Sądzie Okręgowym w Sosnowcu zapadł wczoraj wyrok w sprawie przeciwko adw. Zygmuntowi Hofmokl - Ostrowskiemu (ojcu), obrońcy Grzeszolskiego.

Po wyroku, skazującym Grzeszolskiego na karę śmierci z zamianą na dożywotnie więzienie, adw. Hofmokl - Ostrowski (ojciec) nadesłał pod adresem Sądu depeşe, zapowiadającą apelację, w której treści Sąd dopatrywał się obrazy.

Adw. Hofmokl - Ostrowski przed kilku miesiącami skazany został za to na 3 miesiące

aresztu z pozbawieniem prawa wykonywania zawodu adwokackiego na przeciąg dwóch lat.

Sąd Najwyższy wyrok ten uchylił i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia Sądowi Okręgowemu.

Wczoraj Sąd Okręgowy w Sosnowcu skazał adw. Hofmokl - Ostrowskiego na 600 zł grzywny z ewentualną zamianą w razie nieściągalności na trzy miesiące aresztu, na zapłacenie kosztów sądowych i na pozbawienie prawa wykonywania praktyki adwokackiej na przeciąg dwóch lat.

Ogłaszamy wyniki naszego konkursu - ankiety

Dziesięciu najpopularniejszych Polaków i Polek.

Postawiliśmy Czytelnikom do nosie pytanie: Którzy spośród naszych rodaków cieszą się największą popularnością? Zapelawaliśmy do nich, by wybrali dziesięciu najpopularniejszych Polaków i Polek.

Wyznaczyliśmy z założenia, że są w kraju dwaj wielcy Polacy, których popularność największa stoi ponad wszelką wątpliwość: Pan Prezydent Rzeczypospolitej, Ignacy Mościcki i Marszałek Polski Edward Śmigły-Rydz. Dla tego dwa te budzące w każdym Polaku najwyższy szacunek nazwiska zostały z ankiety wyłączone.

Założenie nasze było słuszne i potwierdzali to Czytelnicy w swych wypowiedziach listownych.

Przez wiele tygodni trwał turniej ankietowy. Wydrukowałyśmy kilkadziesiąt listów czytelników, które napłynęły do Redakcji z całej Polski od przedstawicieli najprzeróżniejszych zawodów, stojących na najrozmaitszych szczeblach społecznych.

W wyborach wzięli udział dorośli i młodzi, kobiety i mężczyźni, robotnicy i inteligenci, mieszkańcy miast i wsi, ludzie różnych przekonań politycznych.

Wielkie dzieło zostało dokonane, wspólne dzieło Czytelników i Redakcji. Możemy nazwać je wielkim, gdyż ankieta zgromadziła

sem opinii publicznej. Przez swą masowość jest miarodajną. Zanim ogłosimy wynik ostateczny głosowania, musimy zaznaczyć, że wzięliśmy pod uwagę życzenie Czytelników, aby u-

stać dwie odrębne listy: listę 10 najpopularniejszych Polaków i listę 10 najpopularniejszych Polek.

Oto one (w kolejności, uzależnionej od liczby głosów):

10 najpopularniejszych Polaków

1. Premier, gen. F. Sławoj-Składkowski
2. Ignacy Paderewski
3. Jan Kiepura
4. Minister Józef Beck
5. Pułk. Adam Koc
6. Gen. Józef Haller
7. Gen. Kazimierz Sosnkowski
8. Brian
9. Min. Eugeniusz Kwiatkowski
10. Min. Zygmunt-Keściński

10 najpopularniejszych Polek

1. Marsz. Aleksandra Piłsudska
2. Stanisława Walasiewiczówna
3. Jadwiga Smosarska
4. Maria Rodziewiczówna
5. Jadwiga Jędrzejowska
6. Pola Negri
7. Posłanka Prystorowa
8. Premierowa Składkowska
9. Prezydentowa Maria Mościcka
10. Jadwiga Wajówna

Aby zorientować Czytelników w układzie nazwisk, które zostały wciągnięte do ankiety, a które otrzymały największą liczbę głosów, ogłaszamy poniżej listę pierwszych pięćdziesięciu Polaków, spośród których Czytelnicy wybrali najpopularniejszych:

Nazwisko	głosów
1. Prem. Sławoj-Składkowski	8.287
2. Ignacy Paderewski	7.986
3. Jan Kiepura	7.733
4. Marsz. Piłsudska	7.064
5. Min. Beck	6.785
6. Pułk. A. Koc	6.543
7. Gen. J. Haller	5.662
8. St. Walasiewiczówna	4.941
9. Gen. Sosnkowski	3.823
10. J. Smosarska	3.530
11. Bajon	2.969
12. Min. Kwiatkowski	2.148
13. M. Rodziewiczówna	2.107
14. Min. Keściński	2.095
15. Mjr. Skarżyński	2.076
16. J. Jędrzejowska	2.022
17. Gen. Żeligowski	1.743
18. W. Kossak	1.539
19. Ks. kard. Kakowski	1.477
20. Tomasz Arciszewski	1.424
21. Pola Negri	1.243
22. J. Kusociński	1.121
23. Min. gen. Kasprzycki	1.095
24. Jędrzej Moraczewski	1.074
25. Pułk. W. Sławek	966
26. Prez. Starzyński	903
27. Posł. Prystorowa	847
28. Sieroszewski	769
29. Stefan Jaracz	638
30. Ks. kard. Hlond	586
31. Junosza-Stępcowski	542
32. Zbyszko Cyganiewicz	531
33. Prem. Składkowska	518
34. Gen. Wieniawa-Długoszowski	517
35. Prof. Bartel	489
36. Prez. Mościcka	467
37. Ks. prał. Bliński	463
38. Andrzej Strug	384

39. Min. Poniatowski 376
40. Tadeusz Bocheński 360
41. Adolf Dymśa 334
42. Gen. Kordian-Zamorski 299
43. J. Wajówna 297
44. Gen. Wł. Sikorski 282
45. Ks. metr. Sapieha 281
46. Pułk. Jur-Gorzechowski 251
47. Ludwik Solecki 248
48. B. prz. St. Wojciechowski 235
49. Maria Małicka 227
50. E. Bandrowska-Turska 226

Podział nagród

Słownie do zapowiedzi, wśród uczestników ankiety będą rozdzielone nagrody. Nadziałem tych nagród pracuje, zgodnie z regulaminem, specjalna komisja. Wynik jej prac ogłosimy w najbliższą niedzielę.

ZŁ. 160.—
z gwarantowanymi
MASZYNY
do SZYCIA

najprzedniejszych marek światowych, z przyborami do haftowania, meretków, cerów i t. d. GOTÓWKA — RATAM! Dostawa na koszt firmy. Cenniki ilustr. wysyła bezpłatnie. CENTRALA MASZYN, KRAKÓW, ul. Dietla Nr. 109. A.

Żądajcie doskonałej
CHAŁWY

w smakach: orzechowy, pomarańczowy, miodowy, malaga, witaminowa i t. d. firmy

UNION Warszawa, Wolska 16, Tel. 270-51

Na politycznym widnokręgu tygodnia

Wojna podjazdowa włosko - francuska

W prasie europejskiej snują różne domysły na temat rozmów przedstawicieli rządu angielskiego lorda Halifaxa z kanclerzem Hitlerem.

Zaznaczyliśmy jeszcze w ubiegłym tygodniu, że wizyta miała charakter w pierwszym rzędzie informacyjny. Podkreślił to w Izbie Gmin premier Chamberlain, odpowiadając na zapytania posłów, przy czym stwierdził, że wizyta miała służyć pokojowi i że rząd Wielkiej Brytanii jest z niej zadowolony.

Największą niespodzianką dla kół politycznych był fakt zaproszenia premiera i ministra spraw zagranicznych Francji do Londynu. Kierownicy polityki Anglii i Francji mają o-mówić wyniki podróży lorda Halifaxa i zastanowić się nad dalszą taktyką.

Należałoby więc przypuszczać, że lord Halifax usłyszał od Hitlera wiele ciekawych rzeczy, skoro postanowiono natychmiast odbyć naradę. — Przypuszczalnie mówiono o wie lu rzeczach, które nie dotarły do prasy i one to będą w pierwszym rzędzie tematem rozmów ministerialnych.

wskazywałyby, że rząd włoski nie życzy sobie naprawy stosunków ze swoim sąsiadem.

SFAŁSZOWANA MOWA

Mało tego. W kilka dni później w innym piśmie rzymskim ukazał się artykuł, streszczający wojownicze i antywłoskie przemówienie francuskiego ministra marynarki. Minister francuski ogłosił sprostowania, wskazując, że w danym dniu w ogóle nie był w Tulonie, gdzie rzekomo miał wygłosić owo przemówienie.

Mimo tego prasa włoska dalej atakuje Francję, podnosząc, że ma ona wojownicze zamiary wobec Włoch. Prasa francuska nie wdaje się w żadne polemiki, ograniczwszy się do stwierdzenia, że przemówienie jest sfałszowane.

Owe wysokie włoskie są tylko dowodem, że nastrój zdenerwowania w Rzymie rośnie. Jest to zrozumiałym zważywszy, że Anglia steruje ku porozumieniu z Rzeszą Niemiecką, a zostawia na boku Włochy.

Rzeszy, ale stracił swoją wszechwładzę.

Dymisja jego jest dowodem, że wpływy gen. Goeringa są jednak największe. Ustąpienie dr. Schachta jest bowiem wynikiem rozgrywki, jaka toczyła się między tymi dwoma członkami rządu.

Dr. Schacht był przeciwnikiem programu samowystarczalności niemieckiej i odgraniczenia się od pozostałego świata. Okazuje się, że uległ.

NIEMIECKA BRON DLA FRANCUZÓW

Duże wrażenie wywołało w krycie spisku monarchistycznego we Francji. Fakt znalezienia olbrzymich arsenałów broni, przeważnie niemieckiego pochodzenia, wstrząsnął do głębi opinią publiczną.

Przywódcy tajnej organizacji znajdują się już pod kluczem i zostali napiętnowani przez wszystkie stronnictwa polityczne.

Rząd francuski uzyskał na ostatnim posiedzeniu niemal jednogłośnie wotum zaufania, co należy do rzadkości w dziejach parlamentarizmu francuskiego.

PHILIPS
Super 7-38
ZOREL KRÓLEWSKA 23

4+2 lampy
 7 obwodów • Monoster
 Rozsiewacz
 dźwięków

Program radiowy

NIEDZIELA, 28 LISTOPADA

8.00 Sygnał czasu. 8.05 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 9.00 Transm. nabożeństwa z Bazyliki św. Jana w Toruniu. 11.30 Muzyka lekka. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Poranek symfoniczny. 13.00 Przegląd kulturalny. 13.10 „Gamajda” — opowiadanie. 13.30 Muzyka obiadowa (z Wilna). 14.30 Transm. fragmentu uroczystości odsłonięcia pomnika gen. Józefa Sowińskiego. 14.45 Audycja dla woi. 15.45 Wszelkiego po transm. z krypty zesłanych na dzie Stankiewiczów. 16.00 Recital fortepianowy. 16.30 W por. Podwodzoczek przy mikrofonie. 18.00 „Achu — audycja dla dzieci. 16.05 „Achielcia i życie” — pow. mów. 16.20.

Skatec. 18.45 Teatr Wyobraźni: „W szawianka”. 19.45 „Słynni wirtuozi”. 20.35 Program na jutro. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 Transm. fragm. między-szkolnych zawodów pływackich w Łodzi. 21.15 „Licytacja piosenek” — lekka audycja. 22.00 „Opowieść o Mozarcie”. 22.50 — 23.00 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II

14.45 Muzyka polska (płyty). 15.00 Transmisja uroczystości odsłonięcia pomnika gen. Józefa Sowińskiego. 16.00 Felieton akt. 16.10 Zespół salonyowy. 16.58 Program na jutro. 17.00 — 22.00 Przerwa. 22.00 — 1.00 Muzyka lekka i tańcowa (płyty).

Włoska KAMPANIA ANTYFRANCUSKA

Odręczenie, wywołane przez wizytę lorda Halifaxa, wywołało jednak napięcie na innym odcinku. Włochy okazują w ostatnich czasach zbytnią nerwowość. Ataki na Anglię nie ustały, natomiast pojawiły się jeszcze nowe ataki na Francję.

Jeszcze podczas pobytu lorda Halifaxa w Niemczech ukazał się w jednym z czołowych dzienników rzymskich „Tribuna” artykuł, nawołujący do zacieśnienia więzów z Francją.

Autor artykułu podnosił, że demokracja francuska nie znajduje w faszyzmie włoskim przeciwnika, lecz przyjaciela. Zbliżenie włosko-francuskie jest dyktowane naturalnymi koniecznościami i ma solidniejszą podstawę, niż przyjaźń z Anglią.

Otoż pismo to zostało na-

tychmiast skonfiskowane, co wskazywałoby, że rząd włoski nie życzy sobie naprawy stosunków ze swoim sąsiadem.

ZMIANY RZĄDÓW

W ciągu ostatniego tygodnia nastąpiło szereg bardzo ciekawych zmian wewnętrznych w kilku państwach. I tak rząd włoski uległ częściowej rekonstrukcji.

W Niemczech ustąpił wszechwładny dyktator gospodarczy dr. Schacht ze stanowiska ministra gospodarki. Został on wprowadzony w rządzie w charakterze ministra bez teki i nadal jest jeszcze prezesem Banku

POMADKI DO UST SZACHA

to gwarantujemy
 i pociągamy
 w naturalnych odzieniach

WARSZAWA

Jutro zmiana pogody

Ja to czuję — mówi często reumatyk, a jego przepowiednia jest pewniejsza od barometru. Już na dwa lub jeden dzień przed każdą zmianą pogody, odczuwa silne bóle. Jakże cierpi on wówczas. W tych wypadkach od razu! Totalny reumatyzm — dobre usługi. Totalny usmierza bóle i przynosi ulgę. Totalny stosuje się po 2 tabletki 3 razy dziennie. Do nabycia w aptekach.

Togal

PHILIPS
Super 7-38
ZOREL KRÓLEWSKA 23

4+2 lampy
 7 obwodów • Monoster
 Rozsiewacz
 dźwięków

PH. 2/52b

oto dwa środki niezbędne do prania

Wyrób Polskiej Spółki Akcyjnej „PERSIL” w Bydgoszczy

50% oszczędności prądu daje "Fenomen" Mz

przy pełnej wydajności i światowym zasięgu, przez zastosowanie rewelacyjnego układu „EKONOMIZATOR PRĄDU”. TELEFUNKEN-FENOMEN Mz. zużywa 25 watów prądu t. j. tyle co mała żarówka. OSZCZĘDNOŚĆ NA PRADZIE WYNOŚI OKOŁO zł. 3.60 miesięcznie, co stanowi 18% raty miesięcznej za ten odbiornik. „EKONOMIZATOR PRĄDU” jest zastosowany jedynie w superze Telefunken-Fenomen Mz., stwarzając z niego najoszczędniejszą superheterodynę na rynku; a dzięki wysokim wartościom technicznym, wspaniałemu tonowi, niskiej cenie, wygodnym splotom, stanowi najodpowiedniejszą superheterodynę dla wszystkich! SUPER FENOMEN z „EKONOMIZATOREM PRĄDU”. Cena zł. 289.- za gotówkę. Na raty: zaliczka zł. 20.- i 16 rat miesięcznych po zł. 20.-

Radio TELEFUNKEN harmonia tonów - symbol jakości

Zuchwała ucieczka więźnia

biegł do Czech, skąd przekazano go ponownie władzom polskim

Przedwczoraj przed Sądem Grodzkim w Drohobyczu stanął więzień, Albin Jasiukiewicz ożarzony o ucieczkę w czasie doprowadzania go do więzienia. Albin Jasiukiewicz został skazany wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Wilnie na 10 lat więzienia za rabunek i przedwczoraj miał być odprowadzony do Drohobycza dla odbycia kary.

Z Wilna eskortował go posterunkowy Zak. W czasie jazdy do Przemyśla więzień, który nie był skuty, zachowywał się zupełnie spokojnie. W Przemyśle eskortę do Drohobycza objął przewodnik policji Czernastek. W Drohobyczu gdy wysiadali z pociągu przed Czernastek chciał nalożyć więźniowi kajanki. Jasiukiewicz prosił jednak, aby nie zakuwał go w kajanki, ponieważ jest chory. Gdy Jasiukiewicz przyrzekł, że nie ucieknie, przed Czernastek zgodził się na to.

Jasiukiewicz wziął swój kuferek i ruszył pod eskortą przewodnika w stronę więzienia. W pewnej chwili na drodze wskutek wzmoczonego ruchu kołowego powstały kłęby kurzu i przed Czernastkowi proch, za który przyszył oko. Wykorzystał to Jasiukiewicz. Rzucił kuferek pod nogi i zbiegł do pobliskiego lasu.

Jasiukiewicz zbiegł do Czechosłowacji. Tam został zatrzymany przez żandarmerię czeską, odstawiony do granicy w

Lawocznem i przekazany władzom polskim. Przystępcę następnie odwieziony do Drohobycza

gdzie stanął przed Sądem Grodzkim. Sędzia wymierzył mu karę miesiąca aresztu.

Handel kobietami w Polsce

Najazd sprzedajnych niewiast z Niemiec, Włoch i Węgier — Pierwsze domy rozpusty — Potworna zaraza — Kat na czele

Rozwój prostytucji w Polsce datuje się od czasów najdawniejszych. Podobnie, jak na Zachodzie, już w pierwszych latach osiedlania się plemion polskich nad Wisłą, Odrą i Wartą istniały pewne ślady prostytucji obrzędowej i gościnnej, polegającej na tym, że nierząd w dzisiejszym naszym pojęciu uprawiany był pod pokrywką obrzędów pogańskich, albo wynikał z dobrze w ówczesnych czasach pojmovanej gościnności naszych przaprzodków.

Z racji uroczystych świąt ku czci bożka miłości, bożka wios-

ny itp., zbierały się dziewczęta w świątyniach, aby na wezwanie kapłanów pogańskich i na cześć bożków tańczyły nago przed zbiorowiskiem świątynnych mężczyzn, a po skończonych tańcach odbywać z nimi „wesołe zabawy”.

Forma powyższa, zwana również prostytucją „sakralną”, wywodzi się z liturgii misteriów religijnych, która w wielu wypadkach wymagała ofiary z niewinności. Potrzeba ta zrodziła się zwłaszcza w tych czasach, kiedy składanie w ofierze bogom życia ludzkiego lub innych krwawych ofiar wyszło z użycia pierwotnych ludów, a bogowie poczęli zadawać się ofiarą niewinności. (Dr. Józef Maćko: „Prostytucja”).

Cały szereg przykładów historycznych fakty te potwierdza: Tak więc w starożytnym Babilonie istniała zwyczaj, że kobiety pochodzące z prowincji, musiały przynajmniej raz w życiu udać się do Babilonu, aby w świątyni bogów miłości oddać się obcemu mężczyźnie.

W Kartaginie formy te posuwały się o tyle jeszcze dalej, że istniała specjalna świątynia w charakterze domu publicznego, gdzie młode dziewczęta zarabiałały sobie na posag.

W Egipcie natomiast, jak podaje historyk Herodot, prostytucja nosiła charakter religijny, uprawiana była na cześć bogini Izjdy, a król Cheops wybudował obrzymbia piramidę za pieniądze, które uzyskał z prostytucji swych córek!

Zdecydowanie już sprzedajnej formy posiadała prostytucja w starożytnym Rzymie, gdzie w dwudziestu świątyniach bogini Wenery gromadziły się co wieczór dziewczęta, aby handlować swymi wdziękami. Zyskami z tego procederu dzieliły się one następnie z boginią.

Jeśli mowa o Polsce, właściwe powstanie prostytucji wywodzi się z wieków X, XI, XII i XIII, za czasów organizowania się rodów i miast. Była to t. zw. „Prostytucja wędrowna”. Wraz z kupcami ściągającymi do Polski z różnych stron, a zwłaszcza z Niemiec, Włoch i Węgier ciągnęły pod mury miast na targi i odpusty całe

chmary prostytutek. Część z nich szła wraz z kupcami dalej do innych krajów, część natomiast i to znaczniejsza, widząc w Polsce zupełnie niezłe warunki swego rozwoju osiedlała się na stałe w miastach.

Problem prostytucji jako taki, rodzi się dopiero pod koniec XIV wieku i to w stolicy królów polskich w Krakowie. Rada m. Krakowa zwróciła się mianowicie w roku 1398 do profesora św. Teologii, dominikana Jana Falkenberga, z następującym zapytaniem:

„Dopytuję się przez ten pergamin opieczętowany wielbego Ojca, a świętej Teologii profesora, czyli ludzkie prawo na uprawianie nierządu zezwala?”

Uczony dominikanin odpowiedział wówczas, że „prawo ludzkie nie może we wszystkim dosięgnąć doskonałości prawa Bożego, że musi znosić zło mniejsze, aby uniknąć większego”, oraz, że „Rada miejska nie powinna ciągnąć doходу z nierządu”. (Dr. Józef Maćko).

W krótkim czasie po wymianie tych dokumentów, bo w roku 1406, z ksiąg aktów radzieckich m. Krakowa dowiadujemy się o pierwszych domach rozpusty, mających mimo świątynnych rad dominikanina, na celu ułatwienie kontroli podatkowej od prowadzenia tych przedsiębiorstw.

Koncesjonariuszami tych pierwszych domów publicznych w Polsce, jak i późniejszych, byli przeważnie Żydzi, którzy jako cieszący się przywilejami książąt, byli na odpowiedniejszych dziedzińcami.

Od tej pory ściągając zaczęli na Polskę wszelkie plagi z handlu ciałem wynikające; zaczęli się nawet właściwy handel żywym towarem, gdy korzystając ze sposobności uprawiania handlu jedwabiem, sprowadzano do Polski dziewczęta, za kupowane na targach nad Morzem Śródziemnym.

Ten właśnie handel rozgaleziony już wówczas na szeroką skalę, przywiózł do Polski „srom”, czyli zarazę chorób wenerycznych.

Zaraza ta szerzyć się zaczęła w sposób tak zastraszający, że mieszkańcy poczęli się zmuszone do wypowiedzenia zdecydowanej walki dziewczkom choroby te roznoszącej. Surowe przepisy policyjno-sanitarne poczęły nielitościwie przesładować prostytucję. Ponieważ zaś dzierżawcy nie dawali dostatecznych gwarancji przestrzegania przepisów sanitarnych, odbierano im koncesje, a przedsiębiorstwo wykonywał bezpośrednio kat miejski.

Kronikarz M. Bielski notuje, że chorobę weneryczną przyniosła do Polski pewna białogłowa z Rzymu, co na odpust do Krakowa chadzała. „Ta choroba naprzód we Włoszech, zwłaszcza w Neapolitańskim państwie na Francuziech się pokazała, gdy Osmys Karzeł, król francuski do Włoch wtargnął i o królestwo Neapolitańskie walczył”. Z Polski, w czasie wyprawy bukowickiej, zaraza weneryczna za niesioną została na Litwę i rozszalała się coraz bardziej.

Pierwszy szpital weneryczny założony został w Krakowie w roku 1523, a warszawski szpital św. Łazarza założony został w roku 1591 za inicjatywą ks. Piotra Skargi.

Walka z prostytucją przybrała formy straszliwe. Na prostytutki każdy się mógł dopuścić samosądu. Chwytane na ulicach prostytutki karano chłostą, zamknięto nagie do klatek ustawionych na ulicach, wystawiając je na pośmiewisko publiczne. Jeszcze surowiej karać poczęto stręczytelstwo i handel cudzym ciałem.

Do nowych swobód i nowego rozpasania doszedł kraj za czasów saskich i stanisławowskich. Prostytucja też cieszyć się zaczęła wyjątkowymi względami. Cudzoziemscy dzierżawcy domów publicznych, a wśród nich Żydzi, Francuzi i Sasi intensywniej uprawiać zaczęli międzynarodowy handel kobietami, stąd też w lupanarach rojło się od cudzoziemek.

Rozpusta zresztą szerzyć się zaczęła w tych czasach powolnie. Sasi, jak i sam król Sasa, zaczęli się mrowiem nierządnic Straszliwy, okres, już nie w dziejach obyczajności polskiej, ale po prostu w dziejach historii Polski stanowi prostytucja za czasów zaborczych. Wypadnie jej też w następnym rozdziale poświęcić obszerniejszą uwagę.

DLACZEGO

macie zakłócony spokój domowy, nie wiecie jak rozwiązać najbardziej palące zagadnienia i wyjść ze straszliwych kłopotów, utraciliście miłość osób ukochanych, pragnielście przeprosić się z ludźmi, z którymi zerwaliście — a nie potraficie tego dokonać? Chcecie wiedzieć jak uzyskać pracę, w jaki sposób dojść do zarobków, w jaki sposób zmienić interes, jak rozwiązać nurtujące Was intrzygi?

NIE MECZ SIĘ! Sam tego nie rozwiążesz. Masz tylko jedną właściwą drogę. Zwróć się do człowieka, który korzystając z fenomenalnych zdolności wyzowania losów ludzkich wprowadzi Was na właściwą drogę lepszego jutra. Człowiekiem tym, który widzi Twoją przyszłość jest słynny jasnowidz i grafolog Rolf Nelson. Nie zwlekaj ani chwili, ale zaraz dziś napisz do ROLFA NELSONA, Warszawa, Piusa XI 37 — 8. Pisz o wszystkim co Cię dreczy, stawiaj pytania. Dołącz do listu datę urodzenia, adres oraz 3.50 zł znaczkami pocztowymi jako honorarium za poświęconą rzetelną i czysto indywidualną pracę. Poradę otrzymasz w ciągu 7 dni.

Kupon ulgowy na prywatny seans u Rolfa Nelsona, ul. Piusa XI m. 8 godz. 3 — 7 pp. Okazaliście zamianę zł 10 niaci tylko 5 zł.

NAJPRAKTYCZNIJSZYM UPOMINKIEM świątecznym jest doskonała gwarantowana maszyna do szycia. Haftu, endlowania, mereżowania za zł. 160 — gotówką — ratami. Polski Dom Handlowy KRYSZER, Kraków, Zwierzyniecka 6. Wydz. 14. Żądajcie cennik!

POŁ DARMO!!

Z powodu kryzysu oddajemy 5 cennych książek tylko za zł. 3.85. Oto one: 1) Adwokat i doradca domowy. Wzory odwołań podatkowych, skarg sądowych, podań do władz i urzędów. Sprawy egzekucyjne, majątkowe, eksmisyjne, rolne, budowlane, spadkowe, wekslowe, kredytowe, wojskowe małżeńskie. Wzory umów dzierżawnych, ofert, podań o pracę i t. p. 2) Nowy sekretarz dla wszystkich. Wzory listów prywatnych, ofert, podań i t. p.

3) Lekarz domowy. Wielki zbiór recept i przepisów na różne choroby i dolegliwości. 4) Tania kuchnia na ciężkie czasy. Setki cennych przepisów. 5) Dr Ostrowski: „Idealny środek zapobiegawczy ciąży”. Z ilustracjami. Nowe wydanie 1937 roku! Cały komplet tylko zł. 3.95. Płać się przy odbiorze. Adres: Edward Wiśniewski, Warszawa, Pl. Napoleona, skr. 882, oddz. W.

